

2023Z07150

Vragen van het lid **Futselaar** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het recente bezoek aan Saudi-Arabië* (ingezonden 19 april 2023).

Vraag 1

Wat is er in Saudi-Arabië verbeterd dat u heeft besloten dit land te bezoeken, terwijl het kabinet c.q. u in uw voormalige hoedanigheid in 2018, na de moord op Khashoggi, besloot niet naar dit land te gaan?

Vraag 2

Erkent u dat de «geopolitieke uitdagingen», die u aanvoert om dit bezoek te rechtvaardigen, er niet toe mogen leiden dat mensenrechten in dit land op het tweede plan terechtkomen? Wat heeft dit bezoek opgeleverd in termen van geopolitiek?

Vraag 3

Heeft u voor of tijdens uw bezoek gesproken met Saudische mensenrechtenorganisaties en ngo's om hen de gelegenheid te geven u te informeren over de mensenrechtenschendingen in het land?

Vraag 4

Wat vindt u van het rapport van de Saudische mensenrechtenorganisatie ALQST getiteld *The Dark Side of Neom: Expropriation, expulsion and prosecution of the region's inhabitants*?¹

Vraag 5

Heeft u met vertegenwoordigers van bedrijven gesproken tijdens uw bezoek? Welke samenwerking tussen Nederlandse en Saudische bedrijven worden voorzien in de realisatie van «Neom»?

Vraag 6

Op welke wijze zijn Nederlandse bedrijven die (willen) ondernemen in Saudi-Arabië gewezen op de risico's om betrokken te raken bij mensenrechtenschendingen? Wat doet u nog meer om te voorkomen dat Nederlandse

¹ ALQST, 16 februari 2023, «The Dark Side of Neom: Expropriation, expulsion and prosecution of the region's inhabitants» (The Dark Side of Neom: Expropriation, expulsion and prosecution of the region's inhabitants (alqst.org))

bedrijven die ondernemen in Saudi-Arabië betrokken zijn of raken bij mensenrechtenschendingen?

Vraag 7

Hoe beïnvloedt de afwezigheid van vrijheid van meningsuiting in Saudi-Arabië de mate waarin Nederlandse bedrijven zich kunnen houden aan *due diligence* verantwoordelijkheden, waaronder het doen van onderzoek naar mensenrechtenrisico's? Kunnen bedrijven onder die omstandigheden waar nodig herstel en verhaal voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen bieden?

Vraag 8

Wat vindt u van de recente kritiek van Amnesty International² dat het kabinet economische belangen laat prevaleren boven mensenrechten? Welke van de aanbevelingen in dit rapport aan het kabinet worden uitgevoerd?

Vraag 9

Wat waren zoal de reacties van Saudische regeringsvertegenwoordigers daar waar u de mensenrechten te berde bracht? Ontkent men dat deze worden geschonden of beroept men zich op de eigen normen en waarden?

Vraag 10

Heeft u individuele zaken besproken, zoals bijvoorbeeld van Mohammed Fahad al-Qahtani, mede-oprichter van de inmiddels opgeheven Saudi Civil and Political Rights Association, die nadat hij zijn straf van 10 jaar in november 2022 had uitgezeten nog altijd niet is vrijgelaten? Is u bekend waar hij op dit moment is en waarom hem contact met familie wordt ontzegd? Of bijvoorbeeld de zaak van Salma al-Shehab, die werd veroordeeld tot 27 jaar cel voor het publiceren van tweets waarin ze vrouwenrechten steunde?

² Amnesty International, 4 april 2023, «Handel tegen elke prijs: Nederland negeerde meer dan tien jaar mensenrechten in handelsbeleid in China, Saudi-Arabië en Rusland» (Nederland negeert mensenrechten in handelsbeleid (amnesty.nl))